

Asia: VN/15985/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esityksen luonnoksesta laiksi yhdenvertaisuuslain muuttamisesta (varhaiskasvatuksen edistämisvelvollisuus)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Monika-Naiset liitto ry ei kannata hallituksen esitystä, jossa ehdotetaan muutoksia yhdenvertaisuuslain säännöksiin koskien yhdenvertaisuuden edistämistä varhaiskasvatuksessa.

Suomi on tutkitusti yksi Euroopan rasistisimmista maista. Syrjinnän ja rasismien kokemukset ovat arkipäivää kasvavalle joukolla ihmisiä, joista suuri osa on syntynyt ja kasvanut Suomessa. Suomi on saanut kansainvälisiltä valvontaelimiltä toistuvasti huomautuksia puutteista rasismien torjunnassa. Kiristynyt asenneilmapiiri on omiaan vaikeuttamaan jo valmiiksi haavoittuvassa elämäntilanteessa olevien lasten ja perheiden asemaa.

YK:n lapsen oikeuksien komitea korosti vuonna 2023 Suomelle antamissaan huomautuksissa, että kasvatustalon ammattilaisten tulee parantaa tietämystään ihmisoikeuksista, vähemmistöjen oikeuksista ja syrjimättömyydestä. Komitea toi esiin huolensa erityisesti maahan muuttaneiden lasten kokemasta syrjinnästä ja kiusaamisesta. Koska kokemukset alkavat muotoutua jo varhain, yhdenvertaisuustyö tulee aloittaa jo varhaiskasvatuksessa.

Kesäkuussa 2023 lisätty Yhdenvertaisuuslain pykälä 6 a velvoitti varhaiskasvatuksen palvelujen tuottajat ja järjestäjät sisällyttämään yhdenvertaisuuden ja sen edistämisen osaksi toimintaansa. Nyt hallituksen esityksessä laista ehdotetaan kumottavaksi säännökset toimipaikkakohtaisten yhdenvertaisuussuunnitelmien laatimisvelvoitteista, sekä kunnan velvoitteesta laatia sen alueella toimiville perhepäivähoidon ja kunnallisen avoimen varhaiskasvatustoiminnan toimijoille yhteiset yhdenvertaisuussuunnitelmat. Muutoksen myötä yhdenvertaisuuslaki ei enää velvoittaisi varhaiskasvatuksen järjestäjiä ja palveluntuottajia laatimaan toimipaikkakohtaisia varhaiskasvatuksen toiminnallisia yhdenvertaisuussuunnitelmia.

On epä johdonmukaista esittää toimipaikkakohtaisten yhdenvertaisuussuunnitelmien laatimisvelvoitteen poistamista, kun se on ollut voimassa vasta vuoden, eikä vaikutuksia ole vielä pystytty arvioimaan. Lisäksi esitys on merkittävässä ristiriidassa hallituksen rasisminvastaisen toimenpideohjelman kanssa, jossa on sitouduttu määrätietoiseen työskentelyyn yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden edistämiseksi, rasismien torjumiseksi sekä haavoittuvassa asemassa olevien lasten aseman ja oikeuksien turvaamiseksi.

Näkemyksemme mukaan ehdotettu esitys heikentää yhdenvertaisuuden edistymistä ja syrjinnän ennaltaehkäisyä varhaiskasvatuksessa. Se antaa negatiivisen viestin hallituksen sitoutumisesta yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden turvaamiseksi yhteiskunnassa.

Tuominen Jenni
Monika-Naiset liitto ry